

№ 0109 від 25.03.2020

**Голові Комітету Верховної Ради
України з питань фінансів,
податкової та митної політики
Гетманцеву Д.О.**

*Щодо необхідності внесення змін до
Закону України “Про Державний бюджет
України на 2020 рік” та Податкового кодексу*

Шановний Данило Олександровичу!

Всеукраїнська асоціація об'єднаних територіальних громад звертається з пропозиціями щодо забезпечення виконання заходів запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби.

Сьогодні органи місцевого самоврядування кожної територіальної громади вживають всіх можливих заходів з запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби. У зв'язку з цим, кожна свідома громада намагається працювати на випередження, і слідом за діями уряду здійснила конкретні дії в напрямку протистояння можливій епідемії. Буквально в перші дні, органами місцевого самоврядування прийнято рішення про виділення з бюджетів об'єднаних територіальних громад сотні тисяч гривень, подекуди – мільйони гривень, переглянувши таким чином бюджетні призначення бюджетів ОТГ передусім у бік збільшення на галузь охорони здоров'я, зокрема на придбання апаратів штучної вентиляції легень та іншого необхідного медичного обладнання, тестів, респіраторних медичних масок, дезінфекційних засобів тощо.

Громади намагаються максимально дбати про безпеку в умовах карантину медичних працівників та працівників соціальних служб, які обслуговують хворих людей похилого віку, літніх одиноких людей, які покликані реагувати на потреби в ситуації карантину сімей з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах та сімей, в яких виховуються діти з інвалідністю, людей, які потребують сторонньої допомоги, що передбачає одночасно необхідність захисту працівників соціальної сфери. З цією метою з бюджетів ОТГ виділяються значні кошти на засоби індивідуального захисту медичних працівників, працівників соціальних служб, іншого персоналу, дотичного до здійснення заходів з попередження та боротьби із поширенням коронавірусної хвороби. Окрім цього, органи місцевого самоврядування забезпечують роботу всіх комунальних служб, які забезпечують життєдіяльність громад (водозабезпечення, тепло, вивезення сміття, прибирання та дезінфекцію приміщень, громадських місць та ін.). Працівники комунальних служб також потребують засобів індивідуального захисту для безпечного функціонування служб та надання послуг населенню.

Проводиться щоденна інформаційно-роз'яснювальна робота серед населення, яка направлена на усвідомлення небезпеки, до якої можуть привести недотримання карантинних заходів, самоізолювання і т.д.

Це далеко не весь перелік заходів, які на даному етапі здійснюються органами місцевого самоврядування. Об'єднані територіальні громади розуміють масштаб проблем, які зараз стоять перед державою і суспільством, тому зі свого боку всебічно підтримують всі об'єктивні урядові ініціативи.

Однак, є ряд здійснених кроків на центральному рівні, з якими органи місцевого самоврядування ОТГ категорично не погоджуються, серед яких – прийняті зміни до податкового законодавства, якими передбачене звільнення від значущих для бюджетів

об'єднаних територіальних громад місцевих податків таких як **плата за землю** (земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності) та **податок на нерухоме майно**, відмінне від земельної ділянки.

Такі зміни передбачають суттєві втрати місцевих бюджетів, і вимагають негайного вирішення на державному рівні, а саме:

а) перегляду прийнятих положень податкового законодавства, спрямованих на зміну строків сплати перелічених вище податків через механізм відстрочення чи розстрочення податкових зобов'язань платників податків, а щодо бізнесу, який активно продовжує працювати в карантинних умовах, взагалі відмінити такі норми;

або

б) внесення змін до ЗУ “Про Державний бюджет України на 2020 рік” в частині передбачення відповідної додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на компенсацію втрат доходів місцевих бюджетів внаслідок наданих державою податкових пільг у відповідності до 103 Бюджетного кодексу України.

У зв'язку із суттєвим сповільненням економічної активності, а подекуди повним зупиненням підприємницької діяльності в регіонах, під загрозою опиняється наповнення бюджетів ОТГ **податком на доходи фізичних осіб та єдиного податку фізичних осіб підприємців**.

Серйозність проблеми підкріплюється тим, що під загрозою опиняється здійснення видатків місцевих бюджетів, зокрема – на виплату заробітної плати працівникам бюджетних установ в освітній, медичній, соціальній сферах, інших захищених видатків бюджету.

До вищезазначеного переліку добавляються видатки, які органи ОТГ направляють на здійснення заходів з попередження та боротьби із поширенням коронавірусної хвороби, які, до речі, на карантинний період, доцільно було б також віднести до переліку захищених видатків.

Для забезпечення функціонування всіх комунальних служб і безперервного надання послуг населенню в умовах карантину і надзвичайної ситуації, пропонуємо внести зміни до Податкового кодексу в частині звільнення комунальних підприємств від ПДВ. Це дозволить зберегти комунальні підприємства в надзвичайних умовах, не допустити їх зупинки чи банкрутства.

У такий спосіб, Асоціація ОТГ просить переглянути обсяг стабілізаційної дотації, передбаченої у Законі України “Про Державний бюджет України на 2020 рік” змінивши при цьому порядок та умови її надання, оскільки уже зараз виникає нагальна потреба в компенсації бюджетних коштів тим громадам, у власності яких знаходяться медичні заклади первинного та вторинного рівня, виділених у значних обсягах на облаштування таких закладів в умовах, що склалися. Враховуючи, що охорона здоров'я є функцією держави, і фактично передається до виконання місцевому самоврядуванню, Асоціація ОТГ просить взяти до уваги зазначену проблему та передбачити у змінах до державного бюджету на поточний рік безпосередньо бюджетам таких громад (бюджетам ОТГ) фінансовий ресурс у вигляді стабілізаційної дотації.

Асоціація ОТГ вбачає за доцільне уже на даному етапі привернути увагу органів державної влади до проблемних питань, які накопичуються зокрема в бюджетах ОТГ. З метою попередження негативних наслідків, спричинених зокрема діями державної влади, просимо внести зміни до Закону України “Про державний бюджет України на 2020 рік”, передбачивши бюджетам ОТГ зокрема:

1) додаткову дотацію з державного бюджету місцевим бюджетам на компенсацію втрат доходів місцевих бюджетів внаслідок наданих державою податкових пільг;

2) стабілізаційну дотацію бюджетам тих громад, у власності яких знаходяться медичні заклади первинного та вторинного рівня.

З повагою
Голова Асоціації ОТГ

Олександр Корінний